

KUTSESTANDARD

Raamatukoguhoidja, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raamatukoguhoidja, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Raamatukoguhoidja töö on kujundada inimeste lugemisharjumusi, toetada elukestvat õpet ja tagada ligipääs informatsioonile, teadmistele ja kultuurile ning toetada teadus-, loome- ja arendustegevust. Raamatukoguhoidja töö peamine eesmärk on pakkuda kasutajakeskset raamatukogu- ja infoteenust, võimaldades juurdepääsu inforessurssidele. Raamatukoguhoidja osaleb infopädevuste arendamisel.</p> <p>Raamatukoguhoidja, tase 6 on spetsialist raamatukogutöö põhivaldkondades - kogude kujundamises, töötlemises, säilitamises ja nende kättesaadavaks tegemises.</p> <p>Raamatukoguhoidjad töötavad üldjuhul siseruumides: lugemissaalides, hoidlates ja muudes raamatukogu ruumides. Töö toimub graafiku alusel, mis võib sisaldada töötamist puhkepäevadel.</p> <p>Kutsealal on ka järgmised kutsed: raamatukoguhoidja, tase 7 - juhtivspetsialist, kes lisaks tööle raamatukogutöö põhivaldkondades juhib inimesi ja ressursse; raamatukoguhoidja, tase 8 - tippspetsialist raamatukogutöö põhivaldkondades. Ta arendab teenuseid ja raamatukogunduse valdkonda laiemalt.</p>
A.2 Tööosad
A.2.1 Kogude kujundamine A.2.2 Kogude töötlemine ja säilitamine A.2.3 Lugejateenindus ja -koolitus A.2.4 Arendustegevus
A.3 Kutsealane ettevalmistus
6. taseme raamatukoguhoidjal on kõrgharidus, kutseoskused on omandatud erialastel täiendkoolitustel ja erialase töö käigus.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Raamatukoguhoidja, kooliraamatukoguhoidja, infospetsialist jt spetsialisti ametinimetused vastavalt vastutusalale organisatsioonis.
A.5 Reguleerivad seadused kutsealal tegutsemiseks
Tööd raamatukoguhoidjana reguleerivad rahvaraamatukogu seadus, põhikooli- ja gümnaasiumi-seadus, säilituseksplari seadus ja Eesti Rahvusraamatukogu seadus.

A.6 Tulevikuoskused

Koos- ja meeskonnatöö oskus, tervikpildi nägemise oskus, sotsiaalne ja kultuuriline teadlikkus, oskus töötada suurte andmemahutudega, uue meedia kirjaoskus, oskus tegevusi eesmärgipäraselt kavandada, visualiseerida ja kommunikeerida.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Kutse taotlemisel on nõutavüldoskuste ja kõikide kompetentside tõendamine.

B.2 Raamatukoguhoidja, tase 6 üldoskused

Tegevusnäitajad:

1. järgib oma töös raamatukogunduse ja sellega seotud valdkondade õigusakte ja organisatsioonis kehtestatud kordasid;
2. järgib oma töös raamatukoguhoidja eetikakoodeksit;
3. lähtub oma töös ja teenuste arendamisel säästva arengu eesmärkidest;
4. kasutab oma töös korrektset ja kaasaegset info- ja raamatukogutöö terminoloogiat;
5. väljendab ennast selgelt, loogiliselt ja sihtgrupile mõistetavalt;
6. on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist;
7. tunneb ja rakendab enesejuhtimise põhimõtteid;
8. hoiab end kursis valdkonna arengutega; seab enesearendamisele eesmärgid ja arendab ennast sihipäraselt;
9. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduses toodud nõuetele; kasutab vähemalt ühte võõrkeelt osaoskuste "Mõistmine" ja "Rääkimine" osas tasemel B1 (Lisa 1);
10. kasutab oma töös digivahendeid iseseisva kasutaja tasemel, osaoskusi „Infotöötlus“ ja „Kommunikatsioon“ vilunud kasutaja tasemel (Lisa 2).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Kogude kujundamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. selgitab välja ja valib kogutava info, lähtudes raamatukogu eesmärkidest ja sihtrühmade infovajadusest;
2. hangib inforessurssidele juurdepääsu ja teavikuid, kasutades erinevaid komplekteerimise viise ja allikaid;
3. hindab teavikute kogust kustutamise vajadust (sh inventuuri läbiviimist) ja analüüsib e-kogudes sisalduvate ressursside ajakohasust.

B.3.2 Kogude töötlemine ja säilitamine

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. tunneb kataloogimise aluseid ja kasutab kataloogi, lähtudes oma tööülesannetest;
2. loob ja täiendab andmekogusid tulenevalt raamatukogu tegevuse eesmärkidest ja ülesannetest;
3. järgib kogude korraldamise ja teavikute ning muude ressursside säilitamise ja ennistamise põhimõtteid; arvestab teavikute ja muude ressursside turvalisuse tagamise põhimõtteid.

B.3.3 Lugejateenindus ja -koolitus

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. rakendab teenindusviise lähtuvalt sihtrühma vajadustest ja raamatukogu kasutamise eeskirjast; valib sobiva suhtlemisviisi, ennetab probleeme ning lahendab konflikte;
2. pakub raamatukogu- ja infoteenuseid lähtuvalt sihtrühmade vajadustest ja raamatukogu kasutamise eeskirjast;
3. korraldab raamatukogu kogusid ja teenuseid tutvustavaid näitusi ja üritusi, lähtudes raamatukogu tegevuskavast, sihtrühmade vajadustest ja kaasates kogukonda; koostab teavitusematerjale; viib läbi koolitusi ja programme, kasutades sobivaid koolitusvorme ning -meetodeid.

B.3.4 Arendustegevus

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

1. osaleb võrgustikutöös, koostööprojektides, erialases infovahetuses ja ühistegevuses vastavalt oma pädevusele, arvestades Eesti ja rahvusvahelist raamatukogude ning teiste info- ja kultuuriasutuste praktikat;
2. kogub, analüüsib ja vastavalt kontekstile üldistab oma töövaldkonnaga seotud andmeid;
3. osaleb organisatsiooni poliitikate ja strateegiate rakendamises;
4. tutvustab raamatukogu tegevust oma pädevuste piires, kasutades erinevaid kommunikatsioonivõimalusi ja -vahendeid.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-09112022-1.3/7k
2. Kutsestandardi koostajad	Janne Andresoo, Eesti Rahvusraamatukogu direktor Reet Lubi, Viljandi Linnaraamatukogu Mai Põldaas, Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu Katre Riisalu, Eesti Rahvusraamatukogu humanitaaria ja kunstide raamatukogu juhataja Tuuliki Tõiste, Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu Ilmar Vaaro, TÜ ühiskonnateaduste instituut
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	26
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	09.11.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	08.11.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	7
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2622 Raamatukoguhoidjad jms teabe tippspetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Librarian, EstQF Level 6
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	